

Nyelvvizsga-lehetőségek és -követelmények Magyarországon

Szilvási-Bódis Zsuzsanna

Összefoglalás

Írásom első felében a nyelvvizsga, illetve a különböző nyelvvizsgák megjelenését, jelenlétét mutatom be Magyarországon. Felvázolom a hazánkban elsőként megjelent, hosszú ideig egyeduralkodó egynyelvű Állami Nyelvvizsga történetét, majd az idővel bevezetett többi hazai és nemzetközi nyelvvizsgarendszert, főbb jellemzőit. Teszem ezt azért, mert hosszú ideig a nyelvvizsga nagyon fontos követelmény volt országunkban mindenekelett az oktatásban, de a munka világában is, ezért is alakulhatott ki ez a nagy választék.

A tanulmány másik felében pedig a nyelvvizsga, a nyelvvizsga-bizonyítvány elsősorban a felsőoktatásban betöltött szerepének alakulását részletezem. A vonatkozó jogszabályok áttekintésével bemutatom a nyelvvizsga mint követelmény "pályafutását", azaz miként változott a nyelvvizsga-követelmény megítélése, helyzete az utóbbi néhány évtizedben, egészen mostanáig.

Kulcsszavak: *nyelvvizsga, nyelvvizsga-rendszerek, nyelvvizsga-bizonyítvány szerepe, jogszabályok*

Language exam options and requirements in Hungary

Abstract

In the first half of my article, I present the history of the language exam and the various language exams in Hungary. I will outline the history of the monolingual State Language Examination, which was the first to appear in our country for a long time, and then the main characteristics of the other domestic and international language examination systems introduced over time. I do this because, for a long time, the language test was a very important requirement in our country, first of all in secondary, vocational and higher education, but also in the world of work, which is why this large selection could have developed.

In the other half of the study I detail the development of the role of the language test and the language test certificate, primarily in higher education. By reviewing the relevant legislation, I present the "career" of the language test as a requirement, i.e. how the perception and situation of the language test requirement has changed over the past few decades, until now.

Keywords: *language test, language test systems, the role of language certificate, legislation*

Bevezetés

A kormány a közelmúltban meghozott, nyelvvizsgakövetelményt érintő döntése ismét az érdeklődés és a viták középpontjába állította a nyelvvizsgát, annak szükségességét, jelentőségét.

Magyarországon a nyelvvizsgának, nyelvvizsgázás lehetőségének ma már sok évtizedes hagyománya van. Ebben a történetben egészen 1967-ig tekinthetünk vissza, amikor megszületett a hosszú ideig egyeduralkodó Állami Nyelvvizsga. Aki igazolást kívánt szerezni idegennyelv-tudásáról, ebben a kétnyelvű nyelvvizsgarendszerben tehetette meg.

A rendszerváltás után, a 90-es években „kinyílt a világ”, széles körben lehetővé vált a keleti blokk országaiba történő utazás, és az iskolákban mindenki számára hozzáférhetővé váltak a „nyugati nyelvek” is. Mindemellett a nemzetközi nyelvvizsgarendszerek is fokozatosan meghonosultak hazánkban. Gondoljunk csak a szélesebb körben ismert TELC (The European Language Certificates), ECL (European Consortium for the Certificate of Attainment in Modern Languages), ÖSD (Österreichisches Sprachdiplom) és Goethe Zertifikat nyelvvizsgákra.

Azonban nemcsak a nemzetközi nyelvvizsgák színesítették a palettát, hanem egyre több magyar nyelvvizsga közül is lehetett és lehet ma is választani. Ennek a nagy választéknak a kialakulását ösztönözte a nyelvvizsga kiemelt szerepe, mivel úgy tekintettek rá hosszú ideig mint a nyelvtudás általánosan elfogadott bizonyítékára.

A következőkben a Magyarországon elérhető, jelentősebb nyelvvizsgarendszereket kívánom nagyon röviden bemutatni. Azt követően pedig áttekintést adok a nyelvvizsga szerepének változásáról a felsőoktatásban.

Nemzetközi nyelvvizsgák

Az egyik legrégebb óta hazánkban is működő nyelvvizsgarendszer a The European Language Certificates, a TELC [14]. Budapesti Nyelvvizsga-központtal működik és sok vizsgahelyen letehető az angol és német nyelvből akkreditált vizsga. A beszélgetést itt a vizsgázó nem a vizsgáztatóval, hanem a másik vizsgázóval folytatja.

A másik, talán legismertebb nemzetközi nyelvvizsga hazánkban a European Consortium for the Certificate of Attainment in Modern Languages, azaz ECL [4]. Pécsen van a központja, számos városban rendelkezik vizsgahellyel. Különlegessége, hogy az íráskészséget mérő feladatokhoz használható szótár, ami más vizsgákra nem jellemző, valamint – hasonlóan az előtte említett nyelvvizsgához – a szóbeli vizsgarészben két vizsgázó folytat beszélget egymással.

2001 óta van jelen Magyarországon az Euro Exam International nyelvvizsga [5], amelynek keretében általános, üzleti és tudományos célú angol nyelvből, valamint általános német nyelvből tehetünk nyelvvizsgát. Valamennyi más nyelvvizsgától különbözik abban, hogy az összes írásbeli feladatnál használható szótár, ami sokaknak vonzó lehet.

Kifejezetten angol nyelvtudásunkról szerezhetünk bizonyítványt az International English Language Testing System, az IELTS rendszerében [1], amely a British Council gondozásában működik. Ez a nyelvvizsga speciálisnak mondható mind a vizsgázás módját, mind pedig a pontozást tekintve. Kétféle vizsga közül választhat a vizsgázó, attól függően, mi a célja a nyelvtudásával: a General IELTS nyelvvizsgát az angol nyelvterületen munkát vállalni, szakmai képzésen részt venni vagy letelepedni szándékozók tehetik le, az Academic IELTS pedig a külföldi főiskolára, egyetemre vagy szakmai szervezetbe készülőknek megfelelő. Eltér a többi nyelvvizsgától abban, hogy választható papír alapú vagy számítógépes vizsga, esetleg online Academic IELTS vizsga. A pontozási

rendszere is eltér más vizsgarendszerekétől, mivel itt egy 0-tól 9-ig terjedő skálán történik az értékelés.

Az Osztrák Intézet által kidolgozott Österreichisches Sprachdiplom (ÖSD) [11] nyelvvizsga a vizsgaközpont mellett több helyszínen elérhető, és német nyelvből tehető le különböző szinteken.

A Goethe Zertifikat [7] keretén belül szintén nemzetközi német nyelvvizsgát tehetünk a Goethe Intézet vizsgaközpontjában, valamint néhány vidéki városban.

Francia nyelvből is elérhető hazánkban a Certifications de l'Alliance française de Paris [6] álmilag elismert külföldi nyelvvizsgarendszer.

Hazai nyelvvizsga-rendszerek

A legnagyobb múlttal rendelkező kétnyelvű nyelvvizsga-rendszer a ma ITK Origó (korábban Rigó utcai nyelvvizsga) [10]. A sok magyar és nemzetközi nyelvvizsga megjelenésével egy időre háttérbe szorult, de az utóbbi években ismét visszaszerezte vezető helyét. Ennek okai lehetnek, hogy a legtöbb nyelvből, a legtöbb vizsgahelyen és a legtöbb időpontban kínál vizsgalehetőséget, talán még mindig a legismertebb, valamint most már papíralapú, számítógépes és online vizsgára is van lehetőség. A nyelvvizsgát története során többször megreformálták, az egységes követelményrendszerhez (Közös Európai Referenciakeret, azaz KER) a konkurenciához és valamelyest a vizsgázói igényekhez is igazították. A hazai kétnyelvű nyelvvizsgák tekintetében hosszú ideig egyeduralkodó volt, tulajdonképpen megközelítőleg 2000-ig, amikor is több magyar egyetem saját nyelvvizsgarendszert dolgozott ki és akkreditáltatott.

Mivel 1996-tól a főiskolai, illetve egyetemi diploma megszerzését a nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzéséhez kötötték, sokaknak nehézséget okozott a diplomáját megszerzeni vagy nyelvvizsga-bizonyítvány hiányában nem is jutott a diplomájához. Az egyetemek saját nyelvvizsgarendszerek létrehozásával – annak anyagi hozadéka mellett – hallgatóinak is segítséget nyújtott diplomájuk megszerzéséhez. Több esetben az egyetem képzési profiljának megfelelő szaknyelvi vizsgát dolgoztak ki.

Ilyen újonnan született nyelvvizsga-rendszerek a Budapesti Műszaki Egyetem BME [2], a Budapesti Gazdasági Egyetem BGE [16], a Kodolányi János Egyetem Társalkodó-Gazdálkodó [13], a Pannon Egyetem Pannon Nyelvvizsgálója [12], a Debreceni Egyetem DExam vizsgálója [3], a Corvinus Egyetem azonos nevű nyelvvizsgálója (mára megszűnt). Ezek mellett még megtalálhatók a speciális, különféle szakmai nyelvvizsgák, mint például a Szent István Egyetem (ma MATE) Zöld Út gazdasági, agrár és műszaki nyelvvizsgálói [17], a PROFEX jogi és közigazgatási szaknyelvi vizsgálói [8], az ARMA katonai szaknyelvi vizsga [9], a Theolingua egyházi szaknyelvi vizsga [15].

A következő táblázatban összefoglalom a magyar nyelvvizsgarendszerek legfőbb jellemzőit.

1. táblázat. A magyar nyelvvizsgarendszerek áttekintése

nyelvvizsga neve	választható nyelvek	egynyelvű/kétnyelvű	általános/szakmai nyelv
Origó	28 élő és idegen nyelv	választható	általános
BME	angol, német, francia, olasz, spanyol	egynyelvű	általános
BME	angol, német, francia/ angol	egynyelvű	gazdasági/műszaki

BGE	angol, német, francia, olasz, spanyol, orosz, japán, kínai	egynyelvű/kétynyelvű	gazdasági, idegenforgalmi-vendéglátóipari, üzleti
Társalkodó	angol, német	egynyelvű/kétynyelvű	általános
Gazdálkodó	angol, német	egynyelvű/kétynyelvű	gazdasági idegenforgalmi vagy üzleti profil
Pannon Nyelvvizsga	angol	egynyelvű	általános
DExam	angol	egynyelvű	általános humán vagy reál modullal
Corvinus	angol, német	egynyelvű/kétynyelvű	általános
Corvinus Oeconom	angol, német, francia, olasz, orosz, portugál, spanyol	egynyelvű	közgazdasági
Corvinus	angol, német, francia, olasz, orosz, spanyol	kétnyelvű	nemzetközi kapcsolatok
Zöld Út	angol, francia/ angol, német, francia	egynyelvű	általános/ gazdálkodási menedzsment/ agrár- és környezettudományi/ műszaki
PROFEX	angol, német beás	kétnyelvű	egészségügyi/ jogi- és közigazgatási/ általános
ARMA	angol, német, francia, olasz, horvát, szerb, szlovák, orosz, ukrán	kétnyelvű	katonai
Theolingua	angol, német, olasz	kétnyelvű	ökumenikus

Forrás: Saját szerkesztés

A diploma megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga-bizonyítvány fontossága és története a felsőoktatásban

Az évtizedek alatt a nyelvvizsga-bizonyítvány megítélése, helyzete az oktatásban sokat változott. Ezt leginkább a felsőoktatásban betöltött szerepe alapján figyelhetjük meg. A nyelvvizsgák sokszor váltottak ki vitát, felmerült, hogy valós képet adnak a nyelvtudásról, illetve egyáltalán szükséges-e a

diploma megszerzéséhez, majd az arra épülő munkavállaláshoz. Érveket és ellenérveket sorakoztattak fel, hiszen bőségesen van mindkettőből. A nyelvvizsga mellett szól mindenekelőtt, hogy diplomás személy rendelkezzen olyan szintű nyelvtudással, amellyel sikeresen le tud tenni egy nyelvvizsgát. Ellene pedig többen azzal érveltek, hogy a nyelvvizsga nem tükrözi a valós nyelvtudást, a nyelvtudást igénylő munkahelyeken, munkakörökben a munkáltató úgyis maga teszteli le a pályázó nyelvtudását. Ezenfelül a legtöbb esetben nincs szüksége a diplomás munkavállalónak nyelvtudásra. Ennek megfelelően időről-időre születtek olyan jogszabályok, amelyek változtattak az éppen meg-lévő szabályozáson. Ezt a folyamatot szeretném most bemutatni a szabályozások ismertetésével.

A nyelvvizsga-bizonyítvány már 1996 óta a felsőfokú tanulmányaikat megkezdők számára elő-írás volt a diploma megszerzéséhez, főiskolákon alapfokú C, egyetemeken középfokú C típusú nyelvvizsgát kellett szereznie a hallgatóknak [Szerző nélkül 1, 2023]. Ebben az időszakban, egészen 2006-ig intézményenként és szakonként is változhatott a követelmény, volt, ahol csak alapfokú, máshol pedig középfokú nyelvvizsga volt az előírt nyelvvizsgaszint. Ez az intézményen belüli eltérő követelmény az akkori Kaposvári Egyetemen is megjelent, hiszen míg például óvodapedagógus szakon alapfokú, addig kommunikáció szakon középfokú nyelvvizsgát kellett tenniük a hallgatók-nak a diplomájukhoz.

A nyelvi követelményt később egységesítették, a 2006-ban és azután felsőfokú tanulmányokat kezdetteknek már középfokú nyelvvizsgát kellett szerezniük [Szerző nélkül 2, 2023].

Miközben a nyelvvizsga-követelmények szigorodtak, 2000-ben sok felsőfokú oktatási intéz-ményben megszüntették a kötelező nyelvórákat. A hallgatóknak magánúton kellett gondoskodniuk az előírt nyelvtudásszint megszerzéséről, ami további nehézségeket jelentett számukra. Volt néhány kivétel, ilyen például a Kaposvári Egyetem, ahol folyamatosan biztosították a nyelvoktatást a hall-gatók számára több idegennyelvi kurzus keretében.

2011-ben új felsőoktatási törvény került bevezetésre (2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felső-oktatásról [13]), amelynek saját meghatározása szerint az elsődleges célja a felsőoktatás színvonalá-nak növelése volt. A törvény XI. Fejezetének 40. § (2)b pontjában szerepel, hogy az alap- illetve osztatlan képzésre történő felvétel feltétele lehet valamilyen meghatározott szintű nyelvtudás.

A törvény XIII. Fejezetének 49/A§-a előírja, hogy az intézményeknek gondoskodniuk kell az egyes szakokon szerezhető szakképzettség megszerzéséhez szükséges idegennyelvi szakmai ismeretek oktatásáról, biztosítaniuk kell a feltételeket ahhoz, hogy a hallgatók a szakképzettségük gya-korlásához szükséges idegennyelvi szakmai ismereteket megszerezhessék. Ezzel a nyelvoktatás a szaknyelvoktatás felé mozdult el, a felsőoktatásban ez a mai napig így van.

A törvény 51.§ (1) bekezdésében jelenik meg az oklevél kiadásának előfeltételeként az előírt nyelvvizsga letétele, ami alapképzésben egy általános középfokú C típusú vagy B2 komplex nyelv-vizsga, mesterképzésben a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga. Az Oktatási Hivatal Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Osztá-lyának nyelvvizsga-statisztikája szerint 2013-ban a 14 és 24 év közötti korosztályban 85525 fő, ösz-szesen pedig 127825 fő nyelvvizsgázott [6].

Hosszabb ideig érvényben volt a 40 évnél idősebbek „nyelvvizsgakedvezménye”, ami azt jelen-tette, hogy a 40 év feletti hallgatók mentesültek a kötelező nyelvvizsga megszerzése alól, így ők nyelvvizsga-bizonyítvány nélkül is diplomához juthattak. Ez a rendelkezés utoljára a 2015/2016-os tanévben záróvizsgázókra volt alkalmazható.

A nyelvtanulási és nyelvvizsgázási szándék ösztönzésére szolgálnak a 423/2012. számú Kor-mányrendelet, 20.§ (1)-(5) [13] bekezdései is, amelyek a felsőoktatási képzésre történő jelentkezés esetén a jelentkező számára az államilag elismert, középfokú, valamint felsőfokú komplex nyelv-vizsgájáért vagy az azzal egyenértékű vizsgáért többletpontok megadását írja elő.

2012-ben a Parlament elfogadta a nyelvvizsga-amnesztiát, ami szerint 2013 és 2016 között a 2013-ig záróvizsgát tett, de az azt követő három éven belül nyelvvizsgát nem szerzett hallgatóknak kiadható a diploma.

2014 decemberében született meg a 335/2014. számú Kormányrendelet [13], amely 10.§ (2) bekezdése szerint már a felsőoktatási felvételihez is kötelező lenne legalább egy középfokú nyelvvizsga. 2020-tól lépett volna hatályba, sokan ellenezték, végül 2019-ben ezt a döntést visszavonták, még mielőtt hatályba lépett volna.

Ezt követően a nyelvvizsgaszerezés ösztönzésére történtek lépések. Az 503/2017. számú Kormányrendelet 2. § (1) [13] értelmében 2018. január 1-től az első sikeres komplex B2 szintű (középfokú) nyelvvizsga vagy az azzal egyenértékű emelt szintű idegen nyelvi érettségi vizsga, valamint a komplex C1 (felsőfokú) nyelvvizsga, amennyiben a vizsgázó 35 év alatti. Mivel a különböző nyelvvizsgák eltérő díjakkal dolgoznak, a rendeletben a maximum összeget is meghatározták. Annak megfelelően a nyelvvizsga díját az adott évre érvényes minimálbér 25%-ának megfelelő összeghatárig térítik meg. Csúcs a nyelvvizsgázók számát tekintve a 2018 és 2019-es években a 14-19 éves korosztályban figyelhető meg, valamint az összes nyelvvizsgázók számát tekintve a megelőző két évet és az azt követő éveket figyelembe véve. A nyelvtanulás ösztönzésére, illetve annak eredményesebbé tételéhez járulhatott volna hozzá a 9. és 11. évfolyamos diákok részére tervezett kététes, nyári külföldi tanfolyam lehetősége, ami azonban nem valósult meg.

A 2020. évi koronavírus-járvány enyhítést hozott a diplomaszerezéshez kötött nyelvvizsga-követelményekben. Mivel a jelenléti oktatás és vizsgázás nem volt lehetséges, a nyelvi követelményeket eltörölték. Ez azt jelentette, hogy az abban az évben végzős hallgatók nyelvvizsga-amnesztiát kaptak, azaz nem kellett nyelvvizsga-bizonyítványt szerezniük ahhoz, hogy kézhez kaphassák diplomájukat. Mindezt a 2020. április 10-én kihirdetett Gazdaságvédelmi Akcióterv tartalmazta, ami kimondta, hogy nyelvvizsga hiányában is megszerezhetik diplomájukat azok, akik 2020. augusztus 31-ig záróvizsgát tettek (Szerző nélkül 2 (2023)). A döntés értelmében azok a volt hallgatók is hozzájuthattak diplomájukhoz, akik tíz éve szereztek abszolutóriumot, de sikeres nyelvvizsga hiányában nem kapták meg azt. Ezt az amnesztiát a következő évben végzőkre is kiterjesztették a 350/2021. számú Kormányrendelet a veszélyhelyzet ideje alatt a nyelvvizsga letétele alóli mentességről értelmében [13]. A nyelvvizsga-statisztikából is látszik, hogy 2020-tól visszaesés jellemző a nyelvvizsgázók számát tekintve a korábbi évekhez viszonyítva. A 2019-es 124470 összvizsgázói számhoz képest, a rákövetkező években ez a szám 86026, 85504, majd 83145 lett [6]. A legutolsó, 2022-es adat mutatja, hogy évek óta nem vizsgáztak ilyen kevesen.

A magyar kormány egyik legújabb döntése alapján 2024-től módosított felsőoktatási törvény (2022. évi LIX. törvény 7. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítása) lesz érvényben. Ez a nyelvvizsga szerepét is érinti, hiszen a tervek szerint az eddig a diploma megszerzésének feltételét jelentő nyelvvizsga-bizonyítvány a törvény hatályba lépése után nem lesz kötelező. Ezzel a döntés és az azzal járó felelősség is átkerült a felsőoktatási intézmények hatáskörébe. Erről a döntésről is megoszlanak a vélemények. Salusinszky András, a Nyelviskolák Szakmai Egyesületének alelnöke úgy ítéli meg, hogy ezzel azt üzenik, hogy a nyelvtanulás, nyelvtudás nem fontos, emellett a nyelvoktatásra vonatkozó stratégia kidolgozását is szükségesnek tartja (Salusinszky, 2023). Rozgonyi Zoltán, a Nyelvtudásért Egyesület és az Euroexam Nyelvvizsgaközpont vezetője másképp látja a helyzetet. Szerinte ez a változtatás inkább pozitív és a nyelvtudás elvárása a kimeneti oldalról átkerült a bemeneti oldalra (Rozgonyi, 2023). Nagy valószínűséggel az intézmények többsége nem fogja megkövetelni a nyelvvizsga-bizonyítványt a diploma kiadásához. Elsősorban azért, hogy ne kerüljön hátrányba más, hasonló képzést kínáló intézményekkel szemben, ahol nem feltétele a nyelvvizsga a diplomának, valamint, hogy ne maradjon bent sok diploma, a sikeres záróvizsgát tett hallgatók megkaphassák diplomájukat. Ezzel a problémával valóban a legtöbb egyetem küzdött,

mivel a hallgatók nagy részének nem volt kiadható a diplomája nyelvvizsga-bizonyítvány hiányában. A kormány is valószínűleg erre alapozta döntését, azt kívánja elérni, hogy nőjön a diplomával rendelkezők aránya a lakosság körében. Ezt tekintve hazánk nem áll túl előkelő helyen az európai államok között. Az EUROSTAT 2021. évi, felsőfokú végzettséget szerettek arányát mutató ábráját (Tertiary educational attainment, 2021) megnézve megállapítható, hogy Magyarország Budapest és Pest megyét leszámítva jócskán az európai uniós átlag alatt van a diplomások arányát tekintve. Ez egészen pontosan azt jelenti, hogy az Európai Unió országai 25 és 34 év közötti lakosságának átlagosan 41,2%-a rendelkezik diplomával, ez az arány Nyugat-Magyarország megyéiben 25-30%, Kelet-Magyarország megyéiben pedig nem éri el a 25%-ot (Tertiary educational attainment, 2021). Ehhez az eredményhez nagyban hozzájárulnak azok a hallgatók is, akik a diploma megszerzéséhez előírt nyelvvizsgát nem tudta sikeresen teljesíteni, így nem kaptak kézhez a diplomát.

Összegzés

Áttekintve a nyelvvizsgaválasztékot, láthatjuk, hogy az igencsak széles palettán mozog, mind a választható nyelveket, mind a feladattípusokat, tartalmakat, vizsgaformákat tekintve. Éppen az volt a cél ezzel a nagy választékkal, hogy minden érintett megtalálja a neki leginkább megfelelő nyelvvizsgát, ezáltal a legtöbb vizsgázó megszerezhesse a neki szükséges szintű nyelvvizsga-bizonyítványt.

A választási lehetőség ellenére sokaknak nehézséget okozott, illetve okoz ennek az akadálnak a megugrása, ezt bizonyítja a felsőoktatási intézményekben bent maradt diplomák jelentős száma. Valójában ebből táplálkozik az az évek óta újból és újból, egyre erősebben visszatérő kritika a diploma megszerzéséhez előírt nyelvvizsga-követelmények szükségességéről. Jól nyomon követhető ez a nyelvvizsga szerepének alakulásában: egyszer a nyelvi követelmény szigorítása, majd átmeneti amnesztia általi lazítása, míg végül a hosszú ideig érvényben volt kötelező nyelvvizsga-követelmények eltörlése következett. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy sehol nem lesz követelmény egy bizonyos szintű nyelvvizsga, hiszen az egyes intézmények hatáskörébe került az erről való döntés, de várható, hogy sok intézmény nem fogja kötelezően előírni a nyelvvizsga megszerzését. Összességében a döntés minden bizonnyal kedvezőtlenül hat a nyelvtanulási és nyelvvizsgázási kedvre.

Hivatkozott források

- EUROSTAT (2021): Tertiary educational attainment. Letöltés dátuma: 2023.05.15. Forrás: ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20221114-1
- Szerző nélkül 1 (2023): *Hogy a kecske és a káposzta is... Kell-e nyelvvizsga a diplomához?* Nyelv és Tudomány honlapja. Letöltés dátuma: 2023. 05. 14. Forrás: m.nyest.hu/hirek/kell-e-nyelvvizsga-a-diplomahoz
- Salusinszky, A. (2023): *Megszólalt a szakmai egyesület is: "a kormánydöntés azt sugallja, hogy nem fontos idegen nyelvet tudni"*. Eduline honlapja. Letöltés dátuma: 2023. 06. 19. Forrás: https://eduline.hu/nyelvtanulas/20220729_nyelvvizsgakotelezettseg_nysz
- Szerző nélkül 2 (2023): *Nyelvvizsga nélkül mit sem ér a diploma*. Letöltés dátuma: 2023. 05. 18. Forrás: <https://eduline.hu/kereses?mit=Salusinszky>
- Szerző nélkül 3 (2020): *Nyelvvizsga nélkül is megkapják a hallgatók a diplomájukat*. Letöltés dátuma: 2023. 06. 28. Forrás: <https://2015-2019.kormany.hu/hu/innovacios-es-technologiai-miniszterium/hirek/nyelvvizsga-nelkul-is-megkapjak-a-hallgatok-a-diplomajukat>

-
- Szerző nélkül 4 (2023): *Nyelvvizsga teszi a diplomást. Diplomások diploma nélkül: alkotmányos és sértő a nyelvvizsga-követelmény?* Nyelv és tudomány honlapja. Letöltés dátuma: 2023. 05. 14. Forrás: <https://m.nyesthu/hirek/miert-alkotmanyellenes-a-nyelvvizsga-kovetelmeny>
- Oktatási Hivatal Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Osztály (2023): *Nyelvvizsga-statisztikák*. Letöltés dátuma: 2023.06.20. Forrás: nyak.oh.gov.hu/doc/statisztika.asp
- Rozgonyi, Z. (2023): *Tényleg elvész a nyelvtudás jelentősége, ha nem lesz kötelező a nyelvvizsga az egyetemeken? Úgy tűnik, nem*. Eduline honlapja. Letöltés dátuma: 2023. 06. 20. Forrás: https://eduline.hu/nyelvtanulas/20230330_nyelvi_kovetelmeny_eltorlese_Rozgonyi_Zoltan
2022. évi LIX. törvény egyes felsőoktatással, szakképzéssel és felnőttképzéssel összefüggő törvények módosításáról. Letöltés dátuma: 2023. 06. 14. Forrás: <https://njt.hu/jogszabaly/2022-59-00-00>

Internetes források

- [1.] <https://angolintezet.hu/ielts-nyelvvizsga>
- [2.] <https://bme.hu>
- [3.] <https://dexam.hu>
- [4.] <https://ecl.hu/>
- [5.] <https://euroexam.org>
- [6.] <https://franciaintezet.hu>
- [7.] <https://goethe.de>
- [8.] <https://nyelvvizsga.hu/nyelvvizsgakozpontok/profex>
- [9.] <https://nyvk.uni-nke.hu/arma-katonai-szaknyelvi-nyelvvizsga>
- [10.] <https://onye.hu>
- [11.] <https://oesterreichinstitut.hu>
- [12.] <https://pannon-nyelvvizsga.hu>
- [13.] <https://tarsalkodo.kodolanyi.hu>
- [14.] <https://telc.hu>
- [15.] <https://theolingua.hu>
- [16.] <https://uni-bge.hu>
- [17.] <https://zoldut.uni-mate.hu>
- [18.] <https://net.jogtar.hu>

Szerző | Author

Szilvási-Bódis Zsuzsanna

ORCID: [0009-0002-9736-0223](https://orcid.org/0009-0002-9736-0223)

Dr., PhD

egyetemi adjunktus

MATE Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Idegen Nyelvi Tanszék

E-mail: szilvasi.zsuzsanna.marianna@uni-mate.hu

A műre a Creative Commons4.0 standard licenc alábbi típusa vonatkozik: [CC-BY-NC-ND-4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

